

Nr. 25

Cena prenumeraty:

w ŁODZI
Kwartalnie Mk. 24.00
Miesięczn. " 8.00
Za roznośnienie
60 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 28.00
Miesięczn. " 9.50

Kalendarzyk:

Piat. + Idelfonsa
Sob. Tymoteusza b. m.
Nied. Nawróc. św. Pawła
Pon. Polikapa b. m.

Redakcja

w Łodzi
Al. Kosciuszki 41.
TELEFON 28.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Niedziela, dnia 25 stycznia 1920 roku

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmują wyłącznie Centralne Biuro ogł. szeńiowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgola № 1 w Warszawie.

ENNA OGŁOSZEN Przed tekstem lub w tekście mk. 2.50 za tekstem 35 fenigów w nakładzie nr. 1.25 za wiersz petiowy. Drobne ogłoszenia 15 fen za wyraz. Komunikaty mk. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Artykuły bez oznaczeń honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Nowa emisja 3-ch miliardów marek.

Zastawienie budżetowe min Grabskiego.
(od własn. korespondenta)

WARSZAWA. 24 I. Minister Skarbu p. Grabski wniosł do komisji Sejmowej o pozwolenie na emitowanie nowych 3 miliardów marek. Z zestawienia przedstawionego p. Grabskiego, okazuje się że emitowano do tej pory na podstawie uchwał sejmowych 1 MILJARD 350 MILJONÓW MAREK, natomiast bez wiedzy i zgody sejmu, na podstawie tylko uchwały rady ministrów 4 MILJARDY I 500 MILJONÓW MAREK. Z tej sumy 3 miliardy emitował p. Grabski na podstawie uchwały rady ministrów z dnia 22 grudnia. OGÓLEM dotychczas z markami emitowanymi przez okupantów, emitowane 6 MILJARDÓW 750 MILJONÓW MAREK. Obecnie p. Grabski domaga się od sejmu

dopełnienia tej sumy do 9-ciu MILJARDÓW 750 MILJONÓW 150 867 MAREK.

Czyli ma nastąpić NOWA EMISJA TRZECH MILJARDÓW MAREK. Tą ogromną emisję tłumaczy p. Grabski wydatkami wojennymi.

W ciągu pięciu miesięcy roku ubiegłego t. j. od sierpnia do grudnia, ministerstwo spraw wojskowych wydało 2 miliardy 432 miliony marek, czyli średnio 500 milionów marek miesięcznie.

Na pierwszy kwartał r. b. ministerjum spraw wojskowych żąda 3 miliardy 240 milionów marek, 202 miliony koron i 6 milionów rubli, czyli przeciętnie 800 milionów marek miesięcznie.

„Księgarnia Polska“

patrz str. 5.

życia, póki nie wyhodzicie i nie przetworzyc wszystkich wartości, jakie drzemają jeszcze w utryciu też jako kielkować zaczęły, dojdą z wrót czyhające niebezpieczeństwa zawsze zagrożać będą jej bytowi oraz odpowiedniemi do zadań przyszłości rozrostowi tego państwa.

Przy podobnych warunkach Polska, osaczona i walcząca ze sforą sąsiadnych wojów, szukać musi oparcia. Przekonał się, iż pomoc ententy ani nie jest wystarczającą, ani dostatecznie szybką, ani też taką, na jaką zasługuje ten jedyny punktter Europy przed arjatyckimi hordami neo-talaryzmu... Musimy szukać sojuszków blisko tam, gdzie stykające się terytoria i wspólność interesów, oraz wzajemnej sympatii obopólnej, stworzą platformę porozumienia.

Takiego sprzymierzeńca poszukiwała Polska w Lotwie. „Estwija” jest państwem o obszarze 61,500 km. kwadr. a o ludności, dochodzącej do 3 milionów głów. Pozostawia kulturę wysoki, kraj, pod względem handlowym rozwinięty oraz żywoindy. Obrzył się szlaki granicznej Łotwy opiera się o Baltyk, co starożytność dla nas, ze względu na dwuznaczne rozwiązanie sprawy gdańskiej punkt niesłychanie wielkiej wagi. Za pośrednictwem Łotwy pozyskujemy dostęp do trzech pięćdziesięciu portów: Libawy, Rygi i Windawy. Kraj to kulturalny i kwitnący. Aczkolwiek ostatnio wypadki zniszczyły nieco Łotwę i pod szarpaną dobrobyt, zapobiegliwość oraz zmysł pracy szybko w przyszłości usunie to niedomagania. Łotysze to lud odporny, zahartowany w długotrwałej walce z germanizmem i żywoność tego narodu oraz jego zalety i rokują mu piękną i wielką stosunkowo przyszłość.

Zwyczajny pochód wojsk łotewskich, w walce z bolszewikami dowiódł, iż łotysze to zaradcy doskonali żołnierze. Zależa w obecnych warunkach wielka Polska bowiem musi myśleć przede wszystkim o przymierzu wojskowym, o sojuszniku przedstawiającym wartość dla i pol w dziedzinie militarnej. A obecna wspólna akcja na froncie antybolszewickim dowiodła, iż pol tym względem w Lotwie znajdujemy sprzymierzeńca poważnego.

A wozły przyjaźni obu narodów, poza zupełną wspólnością interesów, zaciekła i stwarza dla nich podkład istotnej i niezniszczalnej sympatii tradycja stosunków, jakie dzisiejszą Łotwę łączą z Polską.

Już w 16 stuleciu Łotwa, jako nauczal. imitany nawiązuje z przeszłością Rzeczypospolitą szerszy kontakt kulturalny, a w r. 1561 pod naporem zaborczych apetytów Iwana Groźnego cięto się pol opiekunka skrzydła Rzeczypospolitej i zawiera z Polską Unję.

Polska ze swej misji wywiązała się sumiennie. Zaprowadziła tam kulturę, podniosła oświatę i krzewiła wśród szczepów łotewskich chrześcijaństwo.

Kraj kwitł pod panowaniem tolerancyjnym i humanitarnym Rzeczypospolitej, a państwo

Prawo pierwokupu wszystkich ziemiołdów dla państwa.

(od własnego korespondenta)

Warszawa 24 I Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu niepostreżenie przeszła bardzo ważna uchwała, której PAT nie podała.

Mianowicie 23 b. m. komisja aprowizacyjna przyjęła po dwudniowych rozprawach następujący wniosek.

Komisja aprowizacyjna wzywa rząd o przedstawienie Sejmowi, w trybie nagłym projektu prawa pierwokupu przez rząd, po cenach usta-

nowionych na podstawie opinii państwowej rady aprowizacyjnej, wszystkich ilości ziemiołdów jadalnych, z uwzględnieniem istotnych potrzeb gospodarczych we wszystkich gospodarstwach powyżej 40 morgów ziemi ornej. Otóż Sejm bez żadnej opozycji przyjął wczoraj w 3 czytaniach tą uchwałę aprowizacyjną, uchwała ta oznacza zarządzenie sekwestru przez rząd, wbrew poprzednim uchwałom klubowym i oświadczeniom ministra aprowizacji.

Nowy sojusznik Polski.

Ostatnie zwycięstwa oręza polskiego w sojuszu z zaprzyjaźnioną armją łotewską winny zwrócić oczy społeczeństwa naszego na tego dzielnego i tak pożądanego dla Rzeczypospolitej sprzymierzeńca, jakim jest wyzwajający się z pod supremacji moskiewsko-bolszewickiej naród łotewski.

Orgia zaślepienia partyjniczego i rywalizacja najrozmaitszych, coraz to liczniejszych stronnictw i partyjek, zaciekrowienie mas, prowadzonych przez różnych domorosłych trybunów, to wszystko nie pozwala społeczeństwu polskiemu spokojnie rozzejrzeć się w sytuacji i śledzić bieg oraz ukształtowanie się warunków rozwoju państwa. Częstookroć też wiele rzeczy pierwszorzędnej wagi przechodzi niepostrzeżenie.

To też naogół prawie przemilczany został tak ważny wypadek jakim jest definitywny i formalny sojusz między Polską a Łotwą. Mało

któ zwrócił uwagę na to, iż Polska na północy pozyskuje sprzymierzeńca, którego znaczenie dla naszej polityki wschodniej jest pierwszorzędnej wartości.

Jesteśmy osaczeni ze wszech stron wrogami. Kiebi się narkoto nas i syczy rojowisko sił złych a nienawistnych, dla których fakt powstawania Polski stał się rzeczą wysoce niewygodną. Wszyscy prawie sąsiedzi otwarcie lub w ukryciu spiskują przeciwko nam, wszyscy oni gdyby mogli, znówu starli by odradzając się Rzeczpospolitą powierzchni politycznej.

I nie dziwnego, Polska rewindykuje, Polska powstająca domaga się zwrotu wydartej z dziełnic, Polska wkracza i żada uznania nie tylko swych praw do życia, lecz do przynależnej tej tradycjom oraz kulturze potęgi.

W tym położeniu Rzeczpospolita, póki nie nie wzmoże swych nałwionych niewola stuletnią sił, póki nie odrodzi społecznego woja

o dobrotliwych i mądrych rządach polskich przechowała się do dziś. Polska obecnie zbiera plony swej polityki dostojnej tolerancją i wyrozumiałością. Łotwa wskrzeszona pragnie nawiązać brutalnie zerwane węzły łączności z Rzeczypospolitą. Pozyskujemy sprzymierzeńca, którego znaczenie jest zarówno wielkie pod względem gospodarczym, jak politycznym i wojskowym.

Ichtiosaurus.

Przegląd roczników 1899, 7, 5,901 r.

WARSZAWA, 14 stycznia 1920 r.

Zarządza się ponowny przegląd wszystkich popisowych roczników 1897, 1895, 1899, i 1901, którzy otrzymali zupełne zwolnienie lub odroczenie służby wojskowej, oraz przegląd wszystkich mężczyzn wymienionych roczników, którzy dotychczas do przeglądu wojskowego nie stawali.

Wszystkie dotychczas udzielone zwolnienia i odroczenia dla popisowych, wymienionych roczników anulują się.

Komisja Przeglądowa winna w sposób normalny rozpatrzyć prośby, które przez zgłaszających się będą złożone i rozpotrzeż je zupełnie niezależnie od poprzedniej decyzji. Ulgi mają być przyznane wyłącznie według „Tymczasowej Ustawy o powoz. ob. służby wojskowej”.

Terminy zgłaszania się dla poszczególnych roczników ustala się w sposób następujący:

- rocznik 1897 — od 16 do 21 lutego
- 1898 — od 23 do 28 lutego
- 1899 — od 1 do 6 marca
- 1900 — od 8 do 13 marca
- 1901 — od 15 do 20 marca.

Każdy popisowy, który dawniej otrzymał zwolnienie lub odroczenie musi stanąć przed Komisją Przeglądową tej P. K. U., która mu wydała książeczkę wojskową.

Osoby przy przeglądzie za zdalnych, zarówno kategorii A (służba liniowa), jak i kategorii B (służba wartownicza) otrzymują 5-dniowy urlop, podczas którego będą obowiązani zgłosić się do właściwej P. K. U. celem odesłania do miejsca przydziału służbowego.

WICEMINISTER SPRAW WOJSKOWYCH
K. SOSNOKOWSKI m. p.
GENERAL — PORUCZNIK.

Objęci powyższym rozkazem i zamieszkali w Warszawie (przez komisariatów 9 i 10) zgłaszają się do Powiatowej Komendy Uzupełnień 28 D. P. Bankiewicza 3 na Komisję Przeglądową.

Rozkład jazdy.

Ważny od 18 stycznia 1920 roku.

Łódź-Fabryczna.

- № 322 odchodzi do Kolaszek 0.05
- № 321 przychodzi z 5.10.

Łódź-Kalisza.

- № 501 odchodzi do Kalisza (kurjer) 1.25
- № 502 " " Warszawy 5.47
- № 551 " " Warszawy 3.40
- № 552 " " Kalisza 9.42
- № 332 " " Kolaszek 15.00
- № 331 przychodzi z 18.03

Warszawa—Wilno.

- № 1713 odchodzi do Wilna 21.05
- № 1714 przychodzi z 10.30

Kolaszki—Warszawa.

- Odchodzi do Warszawy 20.43
- (6) " " (kurjer) 0.45

Kolaszki—Sosnowiec.

- (5) Odchodzi do Sosnowca (kurjer) 1.07
- (1) " " Paryża (koalicyjny) 2.40
- (3) " " Sosnow. (mieszany) 0.30

Warszawa—Aleksandrów.

- № 411 odchodzi do Aleksandrowa 7.20
- № 416 przychodzi z 0.05

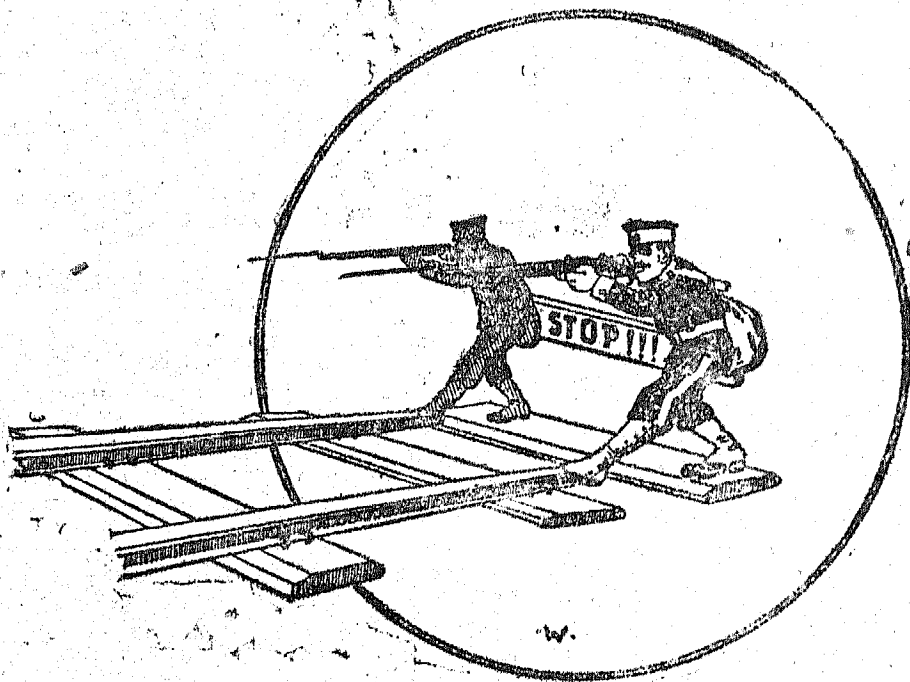
Skieradowiec—Aleksandrów.

- № 451 odchodzi do Aleksandrowa 5.14
- № 452 przychodzi z 12.00

Aleksandrów—Ciechanów.

- № 418 odchodzi do Ciechanowa 15.05
- № 416 przychodzi z 22.40

Niebezpieczne bufory na linii syberyjskiej.

Japonja do bolszewików: Stop! Dalej ani kroku! U siebie można się wodzić za łby, ja tymczasem zagarniam to, o czym od wieków marzyło państwo Nipponu!

Zwycięska akcja wojsk polsko - łotewskich.

WARSZAWA, 24 (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front litewsko-białoruski: Bohaterskie wojska Łotewskie w ataku na Rizerycę wzięły około tysiąca jeńców, dwa działa, samochód pancerny, tabor kolejowy, oraz dalszą zdobycz wojenną, która jeszcze nie została przeliczona. Obecnie zajmują one linię Stygłowo, Akulińska, Antycze.

Na północ od rzeki Dzwiny patrole nasze mają słaby kontakt z cofającym się nieprzyjacielem.

Na południe od Połocka w rejonie Pauli nasze oddziały wywiadowcze rozbiły znaczne oddziały

bolszewickie i wzięły jeńców. Zresztą na całym froncie ożywiona działalność wywiadowcza.

Front wołyński: Utarzki patroli. W walkach na wschód od Perga wzięliśmy kilkunastu jeńców i karabin maszynowy.

Rewindykacja ziem polskich na zachodzie.

Wśród entuzjazmu ludności wkroczyły wojska nasze w dniu wczorajszym do Grudziądza. Prób tego zajęliśmy Więcbork i Sempolno.

Drugi zastępca szefa sztabu generalnego. Malczewski pułkownik.

Ohyda prowokacji pruskiej na Mazurach!

Niemcy zorganizowali bestjałski pogrom Polaków w Szczytnie.

SZCZYTNO. M. L. Napięta na terenie plebiscytowym Mazowsza pruskiego już przed wkroczeniem na to terytorjum wojsk okupacyjnych stało się CORAZ GROZNIJSZYM. Nastrój przeciwko komisarzom koalicyjnym plebiscytowym i PRZECIWIW POLSKIM jest coraz groźniejszy, wskutek OSZCZERSTW CIEŁOWYCH I SYSTEMATYCZNYCH WŁADZ NIEMIECKICH.

Po Mazurach rozpowszechniają się rumki urzędowe o ścelychaniach gwałtach i rabunkach, jakich rękome dopuszczają się na armia Hallera (?) na świeżo zajętych terenach i na Mazurach, w szczególności w Dziadowiu.

Skutkiem tego wzbudziły sposób szczerze wytworzonego podniecenia doszło w Szczytnie w środę 20-go stycznia do KRWAWYCH POGROMÓW WŚROD PRZEDSTAWICIELI PO POLSKU CZUJĄCY LUDNOŚCI. Tego dnia odbywało się w hotelu Zawisłowski Zgromadzenie Rady ludowej powiatu Szczyńskiego.

W czasie obrad wtargnął tłum indywidualnych wprowadzonych z poza Szczytna, UZBROJONYCH W PALKI, SZTACHETY I DRĄGI, jako awangarda wojsk „Heimatschutz”. Napastnicy rzucili się na obradujących, a równocześnie przed lokalem ustawili się gromada umundurowanych członków „Heimatschutzu” OSTENTACYJNIE NABIJAJĄC BRON PALNĄ. Było jasnym że sprzymierzeni z napastnikami policja szczeraińska szukała

tylko na sposobność, aby spowodowani przez napastników zebrani dali powód do zbrojnego wystąpienia policji.

O ścisłym porozumieniu władz i policji z napastnikami świadczy to, że komisarz policji Pahlmann przyglądał się napadowi i nie interwenjował niesprawiedliwiejąc ten fakt rzekomymi słowami żołnierzy Hallera. NAPASTNICY ZDEMONSTROWALI URZĄDZENIE HOTELU i pobili go krwi i utraty przytomności kilkanaście osób. Pobici leżą. Pobito między innymi sędziego Linka, jednego z delegatów mazurskich do Paryża, Gołba Lejka, katechizację ewangelickiego Zimmermana, braci d-ra Stanisława i d-ra Bronisława Gołowskich, Gebala, Zapadkę, Wulkowiaka, intymnego Emila Lejka. PP. Linka i Lejka Emilia cudem uciekano wyrwać z rąk rozjuszonej bandy przed oczyma wista śmiercią. Wśród okrzyków: „Schlagt die Verräter aus Paris tot. Schlagt die Hunde tot. Gonźcie bandę na Linkiem, Zawisłockim i Jaroszykcie”. Urządzone następnie drugi pogrom „Mazurze”, ROZBIJAJĄC WSZYSTKO. Pogrom i trwał w biały dzień od godz. 10 do po południu. Napastowanych opędano grupami i PASTWIONO SIĘ NAD NIMI NA KOMENDĘ i poczem równo na komendę przystawano.

Pogromy były jaknajprawidłowiej zorganizowane. Nad ofiarami pastwiono się w BESTJAŁSKI SPOSOB, o czym świadczy karta krwi na dziedzińcu

Ententa wznowi stosunki z Rosją Sowiecką.Zaopatrywanie bolszewji w niezbędne artykuły
(od własnego korespondenta)

PARYŻ. 24 I. Rada Najwyższa ententy postanowiła ułatwić organizacjom współdziałającym rosyjskim, będącym w bezpośrednim związku z klasą wieśniaczą całej Rosji organizacją przywozu do Rosji odzieży, lekarstw, maszyn rolniczych i wszelkich produktów pierwszej potrzeby, których jest brak w Rosji, w zamian za ziemiopłody, len, drzewo i inne produkty, których Rosja posiada nadmiar (?). Dodać wypada, że stosunki z Rosją przerwano w listopadzie 1917 roku, a obecnie w myśl powyższej uchwały zostają znów wzniesione.

WARSAWA. 24 I. Komunikat bolszewicki z dnia 13 stycznia podaje, że w Okręgu Krasnojarska wojska bolszewickie WZIEŁY DO NIEWOLI 17 ESZALONÓW WOJSK POLSKICH, w

tem 4 pułki piechoty, 1 kawalerji, 16 dział, 20000 karabinów, oddział sanitarny i magazyn żywnościowy. Wiadomość tę potwierdzały depesze, otrzymaną w swoim czasie w Warszawie z Paryża.

Pokojowość bolszewji.

Genewa 24 I. Poseł bolszewicki Litwinow miał oświadczyć w Kopenhadze, że rząd Sowieków byłby skłonny zyrzesać operacji wojennych na wszystkich frontach i zredukować armię, gdyby ententa zawarła pokój z rządem Sowieków.

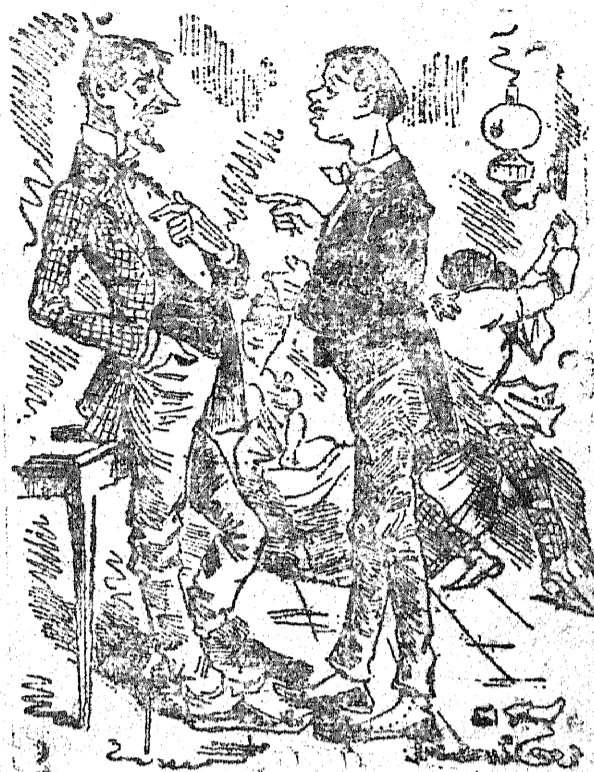
Francja dąży do utrwalenia pokoju.

Exposé premiera Milleranda.

Z Paryża donoszą, wczoraj odczytał Millerand w Izbie oświadczenie rządu, zawierające zasadnicze wytyczne gabinetu, których zamierza się trzymać. Pierwszą troską rządu będzie przedłożenie Izbie projektu w sprawie przeszkodzenia dalszemu wydawaniu pieniędzy papierowych i doprowadzenie do równowagi budżetu. Preliminarz budżetu będzie zawierał zmniejszenie długu państwowego.

Rząd skieruje główną swoją uwagę na pociągnięcie do płacenia wszystkim do opłaty podatków, zobowiązanych, ale to nie powinno doprowadzić do zaniknięcia ducha przedsiębiorczości. Pokój wewnętrzny kraju i pokój zagraniczny jest życzeniem wypływającym z głębi serca wszystkich ludzi, któ-

ry są przerażeni ogromem ofiar. Za to Niemcy ponoszą wobec historii przygniatającą odpowiedzialność. Aby zapobiec podobnym katastrofom w przyszłości należy się poświęcić zupełnie Lidze narodów która jest tylko wyraz dawnego projektu francuskiego. Rząd republiki nie zaniecha niczego, aby poprzeć Ligę narodów i utrzymać jej organizację. Wykonanie wszystkich postanowień traktatu wersalskiego będzie dla rządu nakazem. Bez pośpiechliwosti, ale też bez słabości będzie się Francja domagała wykonania traktatu pokojowego opierając się na serdecznym i szczerym przymerzu, które uratowało świat.

— Dójsię Boga, jak ty wyglądasz?

— A ty - zdaje się, że nie lepiej...

— Bądźmy zadowoleni, że przy tej drożyznie mamy jeszcze coś więcej na sobie, niż li-
stek figowy.**Przywrócenie komunikacji.**

Poznań 24. I. Od wczoraj przywrócono komunikację między Poznaniem a Niemcami. Wojska koalicyjne przybywają.

Kraków. 24. I. Lada chwila spodziewane jest przybycie wojsk okupacyjnych koalicji do Piotrowic z celem obradzenia Ślązka Cieszyńskiego.

Zmiana rządu.

LJON 23. I (PAT) Rada ministrów zebrała się wczoraj pod przewodnictwem prezydenta Poincarégo i zatwierdziła nominację Milleranda, Isaach i Paisologasana na przedstawicieli Francji na konferencję pokojową w miejsce pana Clemenceau, Pichona, Klotza i Tardieu.

Spartakusowcy w Wrocławiu.

(od własnego korespondenta)

Poznań 24. I. Nadeszła tu nie sprawdzona narazie wiadomość, że we Wrocławiu ruch spartakusowców przybrał tak wielkie rozmiary, że miasto jest w ich posiadaniu.

Bolszewicy na stryczku.

(od własnego korespondenta)

Budapeszt 24. I. Węgierscy działacze bolszewicy: Władysław Samuelli, Karol Orgoracz i Josef Szabo skazani zostali na śmierć przez powłasnosc.

STRAJK.

FRYSZTAT 24. I (PAT) Robotnik szlaski z 23 donosi, że mimo zawarcia układu z rządem górnicy strajkują dalej. Demagują się oni zapewnienia, że co do węgla nie zostaje podniecenia. To samo pismo donosi, że rząd czeski przygotowuje na wypadek dalszego oporu robotników militaryzację kopalni i przymus pracy. Czesi pośpiesznie wzmacniają a zarazem zmieniają dotychczasowe załogi w kopalniach węgla, albowiem nie są pewni swego wojska.

Z toły widły.

Paryż 24. I. Temps donosi, że w ekspedycji na Kaukaz chodzi tylko o kilka batalionów które Anglia wraz z materiałem wojennym wysłała na Kaukaz.

Wobec czego zmiany w obsadzeniu terenów plebicytowych nie będą zbyt wielkie.

CO ZA DZIKIE ŻĄDANIA.

ROTTERDAM. 24 I. Donoszą z Waszyngtonu że w Amerykańskich kołach politycznych stwierdza się przekonanie, iż koniecznym jest rewizja traktatu wersalskiego i traktatu w Saint Germain. NIEZISZCZONE MARZENIA.

ROTTERDAM. 24 I. Według gazet tutejszych Rada Najwyższa postanowiła wysłać 200.000 armię na Kaukaz celem podjęcia akcji zbrojnej przeciw bolszewikom. (17)

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Sir Grey będzie wezwany, do objęcia prezydentury, Ligi narodów.

Król belgijski bawi od wczoraj incognito w Paryżu. Konferował on przez czas dłuższy, z prezydentem republiki.

Komisarz policji w Dublinie Redmond został wczoraj w noc w pobliżu swego mieszkania zastrzelony. Uczestnicy zamachu zbiegli.

Ambasador japoński w Pekinie wczoraj dnia 19 b. m. rządowi chińskiemu merojał proponujący powołanie w Pekinie misji japońsko chińskiej celem uregulowania sprawy Szantungu.

Policja duńska zabroniła Litwinowi pobytu w Kopenhadze.

Klajpeda opuszczona zostanie przez Niemców prawdopodobnie dnia 14 lutego.

SOFJIA 13. I. Prezydent ministrów Stambulski zarządził aresztowanie wszystkich przywódców bolszewickich. Dotychczas aresztowano 5 osób.

„NEW YORK Word” rozpoczął kampanję wyborczą na rzecz Hoovera.

Właścicielów w wojennych Urzędnicy polskiego Tow. Budowlanego, budowy kolei państwowej Widzew — Zgierz — Kutno przy pożegnaniu kierownika rachuby p. Pawłowskiego składają mk. 422 Zabrane na komplecie u doktorowej, ul. 13. 50 Razem marek 457. 50 fanatów.

Import z Francji.

W lipcu 1919 r. wysłał republikański minister aprowizacji, kilku urzędników do Francji na zakupy dla ministerstwa aprowizacji z dyktami po 50 franków dziennie.

Panowie ci czekali w Paryżu trzy miesiące na pełnomocnictwa i na wykaz towarów, jakie mają zakupić, który to wykaz powinni byli oczywiście otrzymać na drogie.

Kiedy nareszcie — po trzech miediacach — papiery te otrzymali, w wykazie towarów do zakupu w Francji dla Polski wyczytali na pierwszym miejscu:

Drzewo opałowe...

Sól...

Jaja...

Z Francji!

Komunikat.

Tytułem dalszego prowizorium wywołanego wzrastającą drożyzną środków budowlanych, oraz spaktem waluty Rada Nadzorcza Państwowej Instytucji Ubezpieczeń Wzajemnych budowli od ognia, na wniosek Głównego Zarządu uchwaliła od dn. 1 stycznia 1920 r. ponownie podnieść skalę rządowego oszacowania oraz ubezpieczenia nieruchomości od ognia zgodnie z następującym podziałem:

1) Nieruchomości wiejskie i folwarcznie podlegają automatycznie ponownej obowiązkowej zwwyżce dotychczasowych sum, oszacowania i ubezpieczenia o 100 proc. z wyłączeniem zgłoszeń interesowanych, 2) Nieruchomości miasteczkowe: mieszkalne i gospodarcze oraz nieruchomości o charakterze przemysłowym, znajdujące się na terenach gmin lub w obrębie miasteczek podlegają pierwszej obowiązkowej zwwyżce o 100 proc. na warunkach pozostałych, jak wyżej.

3) Nieruchomości miejskie, licząc od 1 stycznia, na życzenie właścicieli, mogą uzyskać przyznane, dalszej zwwyżki oszacowania i ubezpieczenia o 100 proc. zależnie od uznania organów Instytucji.

St. Skłomski Ins.

Inspektor Ofliz Oddziałowego
Warszawa, bud. od ognia
ul. Książęca, nr 102.

STRAJK w Kurjerze Warszawskim.

Strajk w „Kurjerze Warszawskim” poru-
ca opinię polską.

Na zjeździe antybolshewickim, odbytym w
ostatnich dniach w Warszawie, powzięto uchwa-
lę zwrócić przeciwko strajkowi zecerów w
„Kurjerze Warszawskim”. Uchwała ta brzmi,
następuje.

„Strajk zecerów w Kurjera Warszawskiego
jest sprawą publiczną, domagającą się snrowe-
go sądu opinii publicznej. W każdym prawo-
zadnym państwie obrażenie godła państwowo-
go przewidziane jest w kodeksie karnym, a
prokuratura ma bezwzględny obowiązek czuwa-
nia nad tem.

Świeżo zakończony ogólnokrajowy zjazd
przedstawicieli organizacji społecznych i gospo-
darczych pod hasłem zabezpieczenia kraju od
bolshewizmu, jeduomyślnie uchwalił następujący
postulat: „Wzywa się rząd, aby osoba która
śmieliła się znieważać godło Państwa Polskiego
wezwał ją do sądu, a społeczeństwo aby napiętno-
wało ją w ten sposób, oraz tych, którzy z nią się
solidaryzują, a zwłaszcza tych, którzy pod pozó-
rą zawodowego kolejarstwa współdziałają w
strajku drukarskim”.

„Kurjer Warszawski” wyszedł przy popar-
ciu patriotycznych zecerów, w każdym razie w
zmniejszonej formie i oto co u wstępnych arty-
kułach pisał Redakcja:

Zwracamy uwagę rządu i społeczeństwa,
że równocześnie wybuchnął strajk zecerów w
Kurjerze Warszawskim, w Łódzkiej Rozwoju
i w Poznaniu z powodów ekonomicznych, w Łodzi z nienawiści do szkoły
zecerów, które zamknięcia zażądał związek zec-
terski w Warszawie z powodu rozwiązania kon-
traktu z pracownikiem, który godło państwowe
nie ważył. Trzy różne przyczyny, ale wszędzie
strajk skierowany jest przeciw prasie narodowej
i w trzech miejscach wybucha nagle, jak na ko-
łędzie.

I niedosyć tego. W kilku pismach warszaw-
skich zecerzy z rozkazu związku odmówili skła-
niania ar. Łułów, pigmujących gwałt zadany Kur-
jerowi Warszawskiemu. A zatem ruch rewolucyjny,
zamiarujący do ubezwładnienia prasy na-
rodowej, zatacza coraz szersze kręgi. Pierwsze
ciosy skierowane są oczywiście przeciw najpo-
żytniejszym organom Warszawy i Łodzi oraz

przeciw całej prasie poznańskiej, która bez wy-
jątku ma charakter narodowy. Za tydzień lub
za miesiąc spotka to samo inne pisma uniar-
kowane i nawet te, które dziś kochają socja-
lizm, poczują piśnię bolszewicką, jeżeli, dopuki
zas jeszcze, nie zgłębimy tego gniazda za azy
które uwił sobie komunizm w „Związku pra-
cowników drukarskich.”

KRONIKA.

— Sytuacja aprowizacyjna.

Magistrat otrzymał kilka wagonów cukru
na miesiąc styczeń.

Zaległości zboża do chwili obecnej dla
Łodzi wynoszą z górą 680 wagonów, w sprawie
tej prezydent Rzewski udaje się do Warszawy
na zjazd związku miast, gdzie minister aprowi-
zacji złoży sprawozdanie o widokach dalszej
aprowizacji. Komisarz Samborski w sprawach
aprowizacyjnych wyjechał do Gdańska. Minist.
aprowizacji zawiadomiło komisarjat aprowizacyj-
ny łódzki, iż dla Łodzi zadysonowano z Wło-
cławka 60 tysięcy kilogramów zboża dla prze-
miału. W drodze do Łodzi jest wielki transport
siedzi. Dla ludności Łodzi potrzeba dowozu
zboża dziennie około 10 wagonów, tymczasem
wobec wielkich zaległości nadchodzi zaledwie
trzecia część tego kontyngensu bieżącego, kon-
sumpcja miesięczna Łodzi, dla 464 tysięcy zgó-
rą osób, oraz szpitali, więzień i t. p. wynosi około
29 tysięcy centnarów metrycznych zboża. Jak
informują urzędy aprowizacyjne, brak chleba w
Łodzi spowodowany jest przedewszystkiem tru-
dnościami przewozowymi, następnie konsumpcją
kresów, dokąd wysyłane są wszelkie zapasy w
formie spiesznego pogotowia.

— Z Komitetu Zagonków.

Komitet Zagonków rozpoczął z dniem 2-go
lutego r. b. rozbiawictwo zagonków starym
dzierzawcom w porządku następującym: na Po-
lesiu Konstantynowskim do dnia 22 lutego, od
dnia 23 lutego do 21 marca na Polesiu Wi-
dzewskim, placach miejskich i prywatnych.
Dzierżawcy zagonków, którzy nie odno wią
dzierzawy do dnia 21 marca tracą prawo a po-
zostałe rozdane będą innym potrzebującym. Na
Polesiu Konstantynowskim serja 5 i 6 wydzierza-
wane nie będą.

— Węgiel nadchodzi.

W ciągu ostatnich dni węgiel dla Łodzi
nadszedł w stosunku następującym: 20 stycznia
przyszło 185 wagonów, 21-67, 22-112, 23-26 i
wczoraj 62 wagony. Węgiel ten podzielono po-
między magistrat, zakłady przemysłowe, gazo-
wnię i elektrownię. Przeważała ilość węgla na-
dchodzi z Poznania.

— Przeniesienie biur powiatu.

b) Biura sejmiku powiatu łódzkiego, miesz-
czące się dotychczas w gmachu b. Banku Pań-
stwa przy Alejach Kościuszki, przeniesione zosta-
ły do domu starszych zgromadzenia tkaczy przy
ul. Piotrkowskiej 100., gdzie mieszczą się na dru-
gim piętrze.

— Konferencja.

a) W poniedziałek, dnia 26 b. m. przy-
jeżdża do Łodzi ks. kanonik Jan Albrecht, ge-
neralny sekretarz i główny paron Stowarzyszeń
robotniczych chrześcijańskich, w celu wzięcia
udziału w konferencji członków zarządu Stowa-
rzyszenia łódzkiego, dotyczącej omówienia spra-
wy przyszłej działalności tej instytucji.

— Przekształcenie składnicy.

Zarząd Stow. robotników chrześcijańskich
postanowił przekształcić istniejącą składnicę spo-
żywczą przy Stowarzyszeniu na kooperatywę
udziałową na zasadach ustawy normalnej, z datą
12 marca r. b.

— Ze Zjednoczenia zawodowego robotników chrześcijańskich.

Na kierownika Związku Zjednoczenia za-
wodowego robotników chrześcijańskich na okręg
łódzki mianowany został p. Józef Frankowski.

— Delegacja.

Z powodu polecenia zamykania restauracji
o godz. 10 wiecz. na zebraniu restauratorów
postanowiono skasować produkcje muzyczne,
koncerty i t. p. w restauracjach. Do Warszawy
udała się delegacja kucharzy z ramienia związku
zawodowego w celu przedstawienia w minist-
stwie spraw wewn. ochrony pracy i opieki
społecznej skutki zamykania restauracji o godz.
10 wieczorem, co wpłynęło na zredukowanie
liczby kucharzy i kuchniastów.

W sprawie strajku zecerów Ro- zwoju.

Aż w dwóch pismach Stowarzyszenie dru-
karzy pomieszcilo list, jako odpowiedź pod
moim adresem. Nie odpowiadałbym na to, że
by nie trzeba było kilka umyślnie czy przypa-
dkowo przekreślonych faktów sprostować.

Najpierw słow. zec. pisze, że minimum
pracy dziennego drukarza wynosi 285 m. tygod-
niowo ale o maximum nie wspomina z
list płacy formowanych przez dysponenta Naszej
drukarni, które posiadamy i możemy każdemu
okazać na żądanie, wynika, że dnia 3 stycznia
za tydzień wypłata wynosiła 4709 m. 35 f.
dla 10 panów zecerów, czyli przeciętnie każdy
po 470 marek tygodniowo, a byli tacy jak np.
p. Hejman Ludwik, którzy zarabiali 594 m. 90 f.
Hejman Jan 570 m. 36 f. p. Nowakowski 560 m.
65 f. Dnia 10 stycznia sama wypłata za tydzień
wynosiła 4528 m. czyli z górą po 452 mar-
ki zaciął każdy przeciętnie, byli jednak tacy,
jak p. Reinhold (613), p. Marcinkowski 604 m.
p. Nowakowski 523 m.

Więc gdzie tu dochodzi, jeszcze jak pi-
sze Związek około 20 marek?

Proszę sprawdzić dowodnie kto mija się z
prawdą piszący te słowa, czy sławne Stowa-
rzyszenie zecerów.

Oto pierwszy punkt, który dowodami zbijam.
Przejdźmy do drugiego punktu „Szkoły”, a nie

hygienicznie „umieszczają, że „prowadzonej”,
niecierpiącej rysunków i artysty. Wyjaśnić
muszę nieobeznanym z techniką dziennikarską
czytelnikom, że w drukarstwie są dwójakiego ro-
dzaju pracownicy t. z. „soluniści” składający
gazety i książki, bardzo zwyczajną i nieskapiko-
waną robota i 2) pracownicy akcydensowi za-
jęci przy wykonaniu ogłoszeń, reklam i tem po-
dobne. Gazetom tych ostatnich drukarzy nie po-
trzeba, boć nawet od ogłoszeń pomieszczanych
w dziennikach i drukujących się na rotacyjnych
maszynach trudno wymagać subtelności.

Przy tych pracach solutowych nie potrzeba ani
rysunków ani estetyki, tylko znajomości grama
tyki oraz wprawy.

Związek, żeby, jak się wyraża, nie powiększać
proletariatu drukarskiego nie pozwala dziś kształ-
cić właścicielom drukarni, chłopców. Ograniczył
on ich do jednego na trzech zecerów akcydenso-
wych drukarniach, a drukarniom dzienników za-
bronił zupełnie chłopców przyjmować. Drukarnia
„Rozwoju” na 10 zecerów miała tylko
jednego ucznia.

Pisząc te słowa nie powoduje się własnym
interesem, szkoda mi tych nielicznych, zyczi-
wszych zecerów, którzy odemnie odeszli, wiedzą
oni, że podczas 20 letniej mojej pracy dziennikar-
skiej w Łodzi nie usunętem ani jednego zecera

Więc cóż oznaczają te wycieczki i paskwile
ciągle powtarzające się na łanach piśmie prze-
ciwników politycznych. To chęć jedynie utrać-
nia moich wpływów, a więcej jeszcze wpływu,
zmienianego w sferach żydowskich i bolsze-

wickich „Rozwoju”.

Wymyśla się najróżnorodniejsze bajki, naj-
gorszej miary oszustwa, system znany wyprobo-
wany na rynkach agitatorskich.

Czyż warto z tem walczyć? To jednak, co
się wogóle w ostatnich czasach dzieje zaiman-
siniate użebionymi, paszczami już nie na zer, ale
na samych siebie z zjadłością czyhają.

Czy w tych warunkach budowa oazyskanej
ojczyzny możebna? zwłaszcza, gdy brat na brata
jak zwierze dzikie rzucac się będzie?

Trudno! wycolało stowarzyszenie swych
członków, my na to nic nie możemy powiedzieć.
Będziemy się starali znaleźć nowych z po za stowa-
rzyszenia i dalej prowadzić rozpoczętą pracę.

Stoją już w progu mego życia, więc czuję
raz jeszcze potrzebę zabrania głosu w tej spra-
wie, choć wiem, że nie odniesie ona skutku ani
paskwile, ani napaści nie ustają, póki warunki
w tem stowarzyszeniu się nie zmienią.

Nie powtarzam to w celu pozyskania
związkowego zecera dla siebie, ale w imię
ogólnego dobra wzywam żywo więcej uniar-
kowane wśród towarzyszy sztuki drukarskiej
o stworzenie innych warunków współpracy
między pracodawcą a pracującym.

W dzisiejszej ciuśniejszej admosferze żadna
myśl lepsza nie wyrosnie, ani kraj pionu z
zgryźliwej walki nie zbierze.

W. Cz.

— Osobiste.

a) Bawi w Łodzi znany artysta dramatyczny i kierownik sceny lwowskiej Roman Zelazowski.

— Zdrowa myśl wraca.

Zebrań w dniu dzisiejszym pracownicy biura Inspektoratu Ruchu Oddziału 2-go postanowili dla dobra Ojczyzny przedłużyć pracę biurową do godziny 16, oraz skasować t. z. angielską sobotę.

— Kto uprawia agitację komunistyczną.

k) Wydział Karny Sądu Okręgowego Łódzkiego rozważał sprawę o rozrzucanie odezw komunistycznych w Łęczycy. Odezwy te podobne były przez centralny komunistyczny komitet partii robotniczej Polski na 1 maja r. ub. rozrzucone przez Karola Łuczaka, ujętego przy tejże czynności. Odezwy te nawoływały do przeprowadzenia strajku rolnego, obalenia ustroju kapitalistycznego, do walki ostatecznej z truchlejącą burżuazją, oraz polecały sily znaczenie rosyjskiego ustroju bolszewickiego dla proletariatu. Śledztwo wykazało, iż Łuczak jest niepiśmienny, otrzymał zaś proklamacje od sekretarza Rady Robotniczej w Łęczycy, Bolesława Nowickiego. Nowicki do winy się nie przyznał, lecz śledztwo ustaliło jego współudział w agitacji bolszewickiej, za co skazany został na dwa lata twierdzy, zaś niepiśmiennie narzędzie agitatora, Łuczak, dostał karę twierdzy na przeciąg jednego roku.

— Apropozycja.

Przybył do Łodzi del mins aprowizacji p. Eustachy Biberstein—Kazimierski, aby zbadać aprowizację miasta. Przyjmować będzie w lokalu Sejmików Al. Kościuszki №14

— Tkactwo ręczne.

Uruchowienie Łódzkich fabryk włókienniczych natrafiano wielkie trudności z braku węgla, smarów, pasów i metalowych części maszyn, zarekwirowanych przez Niemców, obecnie zaś niemożliwych do zastąpienia wskutek braku metali i warsztatów remontowych.

Pragnąc zaradzić tej niedogodności z drugiej strony jaknajprędzej wyprodukować większe ilości materiałów, przemysłowcy tutejsi starają się uruchomić większą liczbę krosien tkackich ręcznych.

Kilkanaście tysięcy takich krosien jest już czynnych po małych miasteczka h Łódzkiego okręgu przemysłowego, a wyrabiają na nich przeważnie towary bawełniane, które alkują się nawet taniej niż mechanicznie.

— Za fałszywe 100-markówki.

a) Policja aresztowała na Zielonym Rynku Henryka Najmana, zamieszkałego przy ul. Andrzejka 9, który usiłował puścić w obieg fałszywe banknoty 100 markowe. Sprawę skierowano do urzędu śledczego.

— Zerwane zebranie.

a) Wczoraj zapowiedziano doroczne zebranie ogólne Stowarzyszenia nauczycielstwa polskiego na którym rozważane być miały ważne sprawy. Ku wielkiemu zdziwieniu dość liczne zebranych członków, prezes Stowarzyszenia, dyr. Wisniewski, odczytał protest 10-ciu stowarzyszonych. Opierając się na tem, że ustawa wymaga, aby na 3 tygodnie przed zebraniem członkowie byli zawiadomieni, zebranie to zostało zerwane, a nowy termin wyznaczono na dzień 13 lutego.

— Miejski Uniwersytet Powszechny (Dzielnia 44)

W niedzielę, dnia 25 stycznia o g. 3 pp. odbędzie się uroczyste otwarcie Miejskiego Uniwersytetu Powszechnego w Łodzi z następującym programem: 1) Przemówienie okolicznościowe. 2) Wykład inauguracyjny. Poniedziałek, dn. 26 stycznia o g. 7 wiecz. prof. Wyżykowska: Kształt powierzchni i podział na geograficzne krainy 8 wiecz. prof. dr. Olszewski: Ostatnie lata Rzeczypospolitej.

Stefan Jan Hykiel

Towarzysz Sztuki Drukarzkiej Zarządzający drukarnią b. firmy „W. Wócielica“ obecnie B. oia Tarkowsy.—

Przeżywszy lat 56, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł w dniu 24 stycznia 1920 r.

Ekspozycja zwłok nastąpi w Niedzielę d. 25 stycznia 1920 r. o g. 5 p. p. z domu żałoby, przy ul. Cegielnianej № 57, do Kaplicy przy Kościele Ś-go Krzyża, w dniu zaś 26 stycznia b. r. o godz. 4 p. p. z Kościoła Ś-go Krzyża nastąpi wyprowadzenie zwłok na stary cmentarz katolicki. Na smutne te obrzędy zapraszają przyjaciel, kolegów i znajomych w smutku pograżeni

Żona, córki i rodzina

Wszystkim którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi drogiem nam zwłokom nieodżałowanego męża i ojca

ś. p.

Franciszka Bartozaka

a w szczególności Ks. Kuzlickiemu, Chórowi Polskiemu przy kościele św. Krzyża składam z głębi zbolełego serca serdeczne Bóg zapłać

Żona i m. w.

— Przeniesienie biur Starostwa.

a) Wszystkie wydziały biur Starostwa na powiat łódzki przeniesiono będą z Aleji Kościuski 14 do nowej Siedziby przy ul. Piotrkowskiej № 100 we wtorek bieżącego tygodnia.

— Uzyskanie podwyżek.

a) Sekretariat Polskiego Zjednoczenia Zawodowego robotników chrześcijańskich (Przejazd 34) przeprowadził ruch cennikowy w następujących fabrykach: w fabryce Majznera, przy ul. Kilińskiego robotnicy uzyskali 70 pr. podwyżki w zakładzie kamieniarskim J. Urbanowskiego, przy ul. Cmentarnej wszyscy pracownicy jak ślusarze, Polerownicy, granicznicy, robotnicy zwyczajni, chłopcy i portjerzy uzyskali podwyżkę 60 pr.

— Roznica powstania.

a) W niedzielę dn. 25 b. m. o godz. 6 wiecz. w sali Domu Ludowego (Przejazd 34) dla słuchaczy kursów wieczorowych P. M. S. odbędzie się obchód powstania styczniowego, na który złożą się przemówienia, deklamacje, odczyt o powstaniu i obrazek dramatyczny w 2 aktach — Za wolność ludu — W antrakcie przygrywać będzie orkiestra szkoły № 75 pod kierunkiem p. Józefa Colca. Bilety w cenie Mk. 5 do 1 m. 20 f. do nabycia przy kasie. Docnód przeznaczają się w połowie na plebiscyt i P. M. S.

— Nagły zgon.

a) W mieszkaniu Małgorzaty Kurlawskiej, przy ul. Zgierskiej № 78, zmarła nagle bezdomna kobieta, 70 letnia Maria Dądziska.

— Dwa podrutki.

a) Pod drzwiami mieszkania Ewy Zajls, przy ul. Konstantynowskiej 90, podrzucono zaduszone niemowlę płci męskiej.

W domu przy Nowym Ryaku № 6, znaleziono podrzutka płci męskiej, pochodzenia żydowskiego. Podrutka odesłano do gminy starozakonnych.

— Znaczone kradzieże.

a) Z cegielni Bolesława Kluki w Starem Rokicciu, przy ul. Janiaej № 7, skradziono zapasy drzewa na sumę około 50,000 Mk.

Sprawców kradzieży schwytano i osadzono w więzieniu.

— Ze składu firmy Puz i S-ka przy ul. Przejazd 22 skradziono wczoraj gumy i skóry wartości 20,000 Mk.

— Za przemykanie benzolu i łapówkę.

a) Posterunkowy 3-go komisariatu Bola k. v. Ławalczak aresztował Salomona Poznafińskiego, który przemycając benzol, wręczył dla zatuszowania sprawy kilkanaście marek łapówki. Odesłano go do Urzędu śledczego.

Z sądów.

W dniu 24 b. m. Sąd Pokoju 7 okręgu m. Łodzi pod przewodnictwem sędzi. Kala rozpatrywał sprawę małż. Grünberg zam. przy ul. Magistrackiej 19 oskarżonych o kradzież energii elektrycznej. Po naradzie Sąd wydał wyrok skazujący Grünbergów na 3 miesiące więzienia każdego oraz na dodatkowo na grzywnę po 1000 mk. zarządzając jednocześnie natychmiastowe aresztowanie małżonków Grünberg. Oskarżenia popierał radca prawny Elektrowni adw. Jurkowski.

Jubileusz 25-ciu letniej pracy.

—o—

a) Skromnie, bez rozgłosu, odbył się w ubiegły piątek obchód jubileuszowy 25-ciu letniej pracy na niwie społecznej i technicznej, inżyniera Leona Kornińskiego, który potrafił sobie zaskarżyć uznanie i sympatię wśród szerszych warstw młodsze społeczeństwa.

W lokalu Stow. techników, przy ul. Andrzejka 3, zgromadziło się liczne grono inżynierów, techników oraz przedstawicieli różnych instytucji, którzy pragnęli obecnością swoją udokumentować, iż z jubilatami łączą ich wzajemnie przyjaźni.

O godzinie 9-ej wieczorem jubilat wprowadzono do sali zebrań, gdzie w otoczeniu uczestników tej niezwykłej uroczystości, przez zarząd Stow. techników Edward Wagner w gorących, nacechowanych patrioetycznym słowach przemówił do jubilata, podnosząc o jego zasługi jako zacnego obywatela kraju i działacza społecznego.

W imieniu szeregów kochających, życzących kolegów inżynier Wagner odczytał przygotowany ozdobny adres, opatrzony licznymi podpisami, który następnie wręczył jubilatowi.

Wzruszony do głębi serca jubilat dziękował serdecznie za obawy gorących uszu.

Uczestnicy obchodu jubileuszowego zafili do wspólnej biesiady podczas której wznowiono szereg toastów na cześć jubilata.

Dziś zupełnie nowy program!

ODEON

Dziś zupełnie nowy program!

Wskutek ustanowienia przez władze policyjnej 10 godz. wiecz., do której mogą być czynna publiczne miejsca rozrywkę; pocz. pierwszego przedstawienia o 4 p. p. ostatniego zaś punktualnie o g. 8. 30.

Po raz pierwszy w Łodzi
Wybitny dramat życiowy w 6 wielkich aktach p. t.

Pa s i e r b i c a

w wykonaniu znakomych artystów wykonawców znanego obrazu „Tancerz” ze słynną urodą i grą LEDĄ NOVĄ w roli głównej.

SALA OGRZANA!

CENY POPULARNE!

Początek przedstawień o godz. 4.30

Dzwonić Suroch, Ciepło, Ciepło, Fianela, Madapol, Półcentra wielki wybór.

Ważne DLA kupców!

Spółek rolniczych i kooperatyw!
Najtańsze źródło
Resztek i ze szluki

Cajgi różne
Barochony w kratkach
Flanela na bieliznę
Purpur na wsypy
Płócienna na poszwy
Madapoiam
Płótno prima na bieliznę

Ceny Fabrycznej

oraz Karty, Szewloty, Siatka, Bostony, Welury, Wełna gład i szkocka, Chustki poleca tanio, bo w mieszkaniu prywatnym

SKŁAD RESZTEK
DZIELNA 34, m. 14.
1634n2

S. Liberman

Krawiec Damski

ul. Dzielna № 1.

zawiadamia niniejszym Sz. Klientkę iż otrzymał oryginalne modele Paryskie na sezon wiosenny obstalunki przyjmuje z własnych i powierzonych materiałów.

Uwaga! na życzenie Sz. Klientki robota może być wykonana w przeciągu 48 godzin.

Były uczeń Profesora Banczewicza

udziela lekcji muzyki gry na skrzypcach
Zielona 55 m. 9.

CHŁOPCY

z kancją potrzebną. Wiadomość w administracji „Rozwoju”.

Dr. med. Stefan Kleniewski

ordynuje w chorobach
płuc, krtani, gardła, nosa i uszu
od 5 — 7.

205-6

Nawrot № 17, ul. Sienkiewicza.

ODMROZENIE

got najradykałniej Frigorla

„MOTOR“

Cukiernicze i Piekarskie

maszyny kupuje

Orner

Konstantynowska 52

Łódzkie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe Sienkiewicza 31.

Zawiadamiamy PP. Członków naszego T-wa, że celem przyścia z pomocą drobniejszym kupcom i przemysłowcom wydajemy pożyczki w szerszym zakresie, oraz przyjmujemy nowych członków i wkłady na oprocentowanie. Biuro otwarte od 9 rano do 5 po poł.

Zarząd.

Istniejące od roku 1904

Handl. Przem. Tow. Wzajemnego Kredytu

w Łodzi, 10 Moniuszki (Pasaż Malera)

wydaje swoim członkom pożyczki na zastaw papierów procentowych, przeznaje do inkas frachty i weale, wydaje orzekazy, dyskontuje weksle

Przyjmie wkłady na oprocentowanie w markach.

Kasa otwarta dla publiczności od 9 do 3 bez przerwy.

Zarząd: Włodzimierz Horodyski, Prezes

Tadeusz Konarski,

Czesław Julian Szanłowski.

MEBLE

okazyjnie do sprzedania
Gabinet, dwa sto-
łowe, dwa salony,
i wiele innych rze-
czy. Anny № 1 u
MIKSZEWSKIEGO.

Do sprzedania zaraz pod Zgierzem (3 wiorsty 80 morgów ziemi). Cena 20000 marek. Blakiej wiadomości udzieli J. Kiezkowski Zgierz „Nowy Rynok” biuro prób. 750-2

Polski Związek Giełdowy

Warszawa, Wępólna 7,
poszukuje w każdej mie-
scowości agentów - przed-
stawicieli, którzyby prowa-
dzić mogli reprezentację Związku.
Udział potrzebny 1025 mk.

Szkola Kroju i Szydeł
Dyplomowanej Uczennicy Pa-
ryskiej Akademii Kraju
Apolonii Kopydłowskiej
Łódź Piotrkowska 154

Nauka kroju, szycia, pasowania i modelowania za opłatą od mk. 20 miesięcznie. Uczennice otrzymują świadectwa. Sprzedaż fas-
sonów papierowych.

Maski najrozmaitszych typów, fajerwerki pokojowe i sztuki magiczne. Pełno śmiechu i humoru od 2 marek nabyć można najtaniej Piotrkowska Nr. 56 m. 1. w podwórzu. I-sza sieć na prawo, parter. 10-2

A Sprzedam zegar maszynę Singer, szafę stół. Aleje Kościuszki. 20-7. 796-1

Różne

Słusarz obeznany z automatem do fabrykacji śrub, poszukany. Skład maszyn do artykułu Piotrkowska 60 w podwórzu. 801-2

Fotograficzny zakład piarwarczyński w Łodzi sprzedaje zaraz. Oferty: skład przyborów fotograficznych Friedmann Morgenstern, Piotrkowska 47 748-8

Fotograficzny zakład dobrego prosperujący w Tomaszowie Mazowieckim sprzedaje zaraz. Oferty: Tomaszów — Mazowiecki ul. Antoniego. Restauracja Walezyński. 747-8

Potrzebna panna z 4-0 klasą wem wykształceniem do se-
jęć biurowych. „Oferty” Do Biura ul. Sienkiewicza 40 568-2

Pokój umeblowany z osobnym wejściem wynajmę zaraz Or-
la 25 m. 4 i p. — 2

Ogłoszenia do wszystkich gazet miesięcznych i zamiejscowych przyjmują administracja „Rozwoju” Łódź, Piotrkowska 82 704-1

Kinematograficzne komplety do urzędzenia i wszelkie części zawsze na składzie poleca wy-
pożyczalnia film „Merkur” Łódź Piotrkowska 82 724-1

NOWOSCI

Tylko do wtorku!

Piotrkowska róg Głównej.

Słynny amerykański detektyw
Joe Jenkins
w 6-ciu aktowym dramacie.

„Walka o nagrodę“

Nad program: **Charlie tryska uczuciem.**
Dla młodzieży w sobotę o godz. 2 i pół, w niedzielę o godz. 1 popołudniu po cenach od Mk. 1,
Anons: od 27 stycznia Pola Negri w dramacie „Dzieje Mężatki“.

CASINO

Najpoteźniejszy i najgłośniejszy obraz sezonu obecnego

2 Serja i Zakończenie

„OSKARŻANIE J'ACCUSE“

Wielki dramat 7 aktach w wykonaniu artystów wszechświatowej firmy
„PATHE FRERES“ Paris. Reżyser i autor Abel Gance,
Początek przedstawień codz. o godz. 4-0j **OSTATNIE PUNKTUALNIE O 8. 15.**

RENOMOWANA

RESTAURACJA — KAWIARNIA

„SAVOY“

KROTKA 6

POLECAJA SZANOWNEJ KLIENTELI
WINA ORYGINALNE FRANCUSKIE,
HISPANSKIE, WŁOSKIE, WĘGERSKIE
znanych firm, oraz KONIAKI I LIKIERY
krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze,
JAKOŻEŻ PRZYJMUJĄ ZŁEGENIA DO DOMÓW

A ZABROCKI i A KRYSIAK

PRZY RESTAURACJI na I piętrze 12 BILARDÓW,
DWA OSOBNE WEJŚCIA — CZYNNIE OD 10 RANO.
LOKAL OGRZANY. 119n2

B. RUSSKA

była dyktando i maszyna pisania na maszynie na Kursach
Bechtelergasse p. J. Mandlbanda, poleca swoje nowoczesne

BIURO

przepracowane na maszynie i
urządzenie lokoji pisania na maszynach
różnych systemów z doskonałymi konstrukcjami, także również
lokoji arytmatyki handlowej.

Łódź, ul. Kułakiego (Widzowska) № 33 m. 8. 7
Ciek. przyz.

Zielona 3. z prz. ciw. zast. i Zielona 3.

Gabinet sign
waskowych
-Panoptikum i Panorama
oraz Oddział Anatomiczno-Maukowy
(z wystawy Wiedeńskiej).

TYLKO DLA DOROSŁYCH.

Uwaga! Dla dam we wtorki i piątki.
Wejście do Muzeum 2 — mk., do Oddziału Anatomicznego
1 mk. 50 fen. Wajskawi i uczniowie płać połowę. 104-1

ZAWIADOMIENIE

WYBIEG DZIECKI
z Warszawy

otworzył magazyn i pracownię
Dzieci i Kostjumów
i garniturów

przyjmuje zlecenia z własnych
i powierzonych materiałów

Aleksander Schindler
Główna ul. 11, sklep.
Firma egzystuje od 1898 roku.
5525cento

Patronat

NAKLADACZ

Zgłosz. do „Rozwoju“

Państwowy Urząd Zakupów Artykułów Pierwszej Potrzeby Komisja Włókiennicza w Łodzi
ul. Kościuszki 1, I wejście

zamierza oddać do przerobu na sznury powrozy, worki lub inne artykuły włókienne, **około 120 tysięcy kilogramów embalazy z białej bawełny.**

Próbki embalazy można oglądać w biurze Komisji Włókienniczej codziennie prócz sobót, niedziel i świąt w godz. od 9—11.—

Pisemne oferty z podaniem propozycji i przybliżonej kalkulacji proponowanego artykułu należy składać w formie zobowiązania, że ubiegający się podejmuje się w określonym czasie po określonej cenie przerobić oznaczoną ilość embalazy na proponowany artykuł.

Zgłoszenia będą przyjmowane od dnia 15 lutego r. b.

3

Zel. beton.

Zegota Ignacy Steborowski,

technik z długoletnią praktyką zagraniczną, otwiera **Przedsiębiorstwo Robót**

Zel-betonowych,
polecając Sz. Klienci:

Oborniki na wodę i ropę, wytrzymałe na ciśnienie, walywy atmosferyczne i odporne na ogień; Stropy; Kopuły; Arkady; Mosty; Wiadukty; Tunele; Wieże ciśnieni; Filtry; Wodociągi; Stopy rzeczne kanalizacyjne i t. p.

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 163, tel. 193.

295-2

Ostrzeżenie!

Ostrzega się przed wysoką szczipłą dziewczyną lat 17—18, która sprzedając mąkę po dwóch krajnie, też dziewczyna skradła palto damskie w którym był paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Heleny Wróbel.

Ludwik Mac Care

genialny muzyk, znienawidzony przez mężczyzn i ubóstwiany przez kobiety przyczynił kilka głośnych występów w Łodzi.

Sugestywny wpływ muzyki

zwłaszcza na kobiety—jest uduchowiony, Genialny skrzypek **DAWID MAC CARE** da próbę powyższego wkrótce w Łodzi. Szczegóły we wtorkowych ogłoszeniach,—

Wzrostła i marka fabryczna zarejestrowana w Ministerstwie Handlu i Przemysłu.

SZTANDAR
SPOSOBEM AMERYKAŃSKIM HYGIENICZNIE PRYZRĄDZONA I PAROWANA
OWSIANA KASZA
W PŁATKACH.

„SZTANDAR”
PIERWSZA POLSKA FABRYKA
ULEPSZONYCH PRODUKTÓW ODŻYWCZYCH W ŁODZI.

„SZTANDAR”
PIERWSZA POLSKA FABRYKA
Ulepszonych Produktów Odżywczych
w Łodzi
została uruchomiona i poleca jako specjalność:
OWSIANĄ KASZĘ „SZTANDAR”
w płatkach
Sprzedaż w skład. kolonj. i aptecznych.
Hurtownicy proszeni są zwracać się z zamówieniami do kantoru fabrycznego przy ul. **Wolczańskiej 19.**

Ważne dla Pań!
Taniej niż wszędzie są do nabycia **RESZTKI.**
Biały towar,
Płócienna, Surówka, Wełna, Szewioty, Kosulony, Sukno i Korty i in.
Na damskie i męskie ubrania i bieliznę.
M. BAYL Piotrkowska 56
w podwórzu, 5 wejście, parter. 1046n1

TANIO
Biały towar
Wsyppy
Flanela
Paltowy towar
Boston granat
Cajgi
Chustki
Ceny hurtowe.
polecają

Drukier i Chari
Piotrkowska 45
front wejście przez sieni.
Ważne dla kooperatyw i spółek rolniczych.
261-5

Do sprzedania sklep spożywczy
Konstantynowska 75
700-1 co 3 dzień

Reparacje
różnych i dętych instrumentów zostają fachowo wykonane
u **Alfreda Lessiga**
ul. Nawrot 22.
Dr. Zygmunt Łopowski
CHOROBY KOBIECIE I AKUSZERJA.
ul. Konstantynowska w 31.
Przyjmuje od 4—7 p. p. 36-7

TOWARY
na
UBRANIA
BŁĘZNI
SUKNIE
PALTA
BIELIZNĘ
WSYPPY
CAJGI
Ceny przysięgane stale.
polecają
Ch. Markowicz i S-ka
Piotrkowska № 37,
w podwórzu. 218-6

Stare gazety
do obwijania
HURTOWO I DETALICZNIE
SPRZEDAJE
administracja „Rozwoju”.
47-18

Chłopcy
do roznoszenia gazet
Z KAUCJĄ
mogą się zgłaszać do Administracji „Rozwoju”.
Dziś i jutro
PRZEDSTAWIENIA
dla dzieci i młodzieży.
Początek dziś o g. 2 i pół pp.
jutro o g. 5 i pół pp.
Ceny miejsc od Mk. 1 90.

DLA PAMIĘCI
Zamiast tuczyć handlarzy i mieć na nich straty. Korzystniej wszak w **KOMIS** dać wszystkie zbędne graty. A obawie mosanie, bądź stare, bądź nowe. Podzielowane, **ERFAGIEN** zawsze jest zdrowe...
„PROGRES”
Sklep komisowy i zelownia
ul. Piotrkowska 175.

Zarząd Towarzystwa Warszawskich Cyklistów w Łodzi

awiadamia pp. członków i zaproszonych gości, że zapowiedziana na Sobotę dnia 24 b. m.

Zabawa Taneczna

odbędzie się w Niedziele dnia 25 b. m., o godz. 4 popołudniu w lokalu Handlowców Polskich Piotrkowska (108),

Pracownik lub pracowniczka

biurowi potrzebni do instytucji prywatnej. Oferty składać w redakcji pod lit. „W Z.”

We wtorek dn. 20 b. m.

na starym cmentarzu katolickim znaleziono portmonekę z pieniędzmi. Właścicielowi zwróci A. Michalczevska, Radwaska Nr. 19.

PRZEDSTAWICIEL Polskiej Centrali Współdzielczej

Rolniczo-Handlowej NA KRESACH WSCHODNICH

Prosi właścicieli fabryk, składów i hurtowni o jaknajrychlejsze złożenie piśmiennie szych ofert na sprzedaż wszelkiego rodzaju posiadanych towarów i materiałów z wyszczególnieniem em jakości, ilości i cen franko wagon Łódź.

Natychmiast potrzebne są chustki kretonowe na głowę w ilości do 200 tuzinów, pończochy grube czarne № 9, 9 i pół, 10 i 10 i pół do 100 tuzinów, oraz perkalę i kretony białe i kolorowe.

Oferty proszę nadsyłać do Grand-Hotelu № 330, inż. Z. Święcicki. 2125n3

Reperacje rzniętych i dętych instrumentów zostają fakowo wykonaniu

Alfreda Lessiga

Ul. Newrot 22. 263-2.

LEKARZ - DENTYSTA

GUSTAW KLUKOW

leczy choroby zębów i jamy ustnej Piotrkowska № 3.

przyjmuje od 10 do 12 i od 3 do 6. p.nw 251-2

Czytanie

Tygodnik Handlowy

Organ Stowarzyszenia Kupców Polskich w Warszawie
Czasopismo poświęcone unarodowieniu handlu.

Tygodnik Handlowy bogaty w treść i ogłoszenia, zawiera źródłowe informacje z zagadnień gospodarczych chwili, jak aprowizacja, drożyzna, uruchomienie przemysłu, waluta, stan rynku w kraju i zagranicą, oświeca rozporządzenie władz i t. d. Tygodnik Handlowy ma na celu zjednoczenia całego Kupiectwa Polskiego.

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują:

Administracja Tygodnika Handlowego: Warszawa, ulica Szkołna 10. Biura, filje i Agentury Tow. Akc. „Reklama Polska” w Warszawie, Jasna 10 i Zgoda 1.

Przedpłata:

Dla członk. Stow. Kupców Polskich: rocznie mk. 120.—
półrocznie „ 60.—
Niez członkowie stowarz. płacą: rocznie mk. 140.—
półrocznie „ 70.—

Numer pojedynczy mk. 3.—

Cena ogłoszeń

1-4 mk. 250.— 2 i 3 eta str. okł. cała str. mk. 675.—
1-2 mk. 375.— 1-4 mk. 225.— 1-8 mk. 130.— 1-16 mk. 85.—
Strona przed i poza tekstem: cała str. mk. 600.—
1-2 mk. 359.— 1-4 mk. 200.— 1-8 mk. 120.— 1-16 mk. 75.—
Ogłoszenia w tekście nie mniejsze od 1-2 str.
Cała str. mk. 1200.— pół strony mk. 750.—

Dr. medycyny

Tad. BARANOWSKI LEKARZ DENTYSTA,

operator i specjalista w chorobach jamy ustnej i zębów
ordynuje Zachodnia 67, (róg Zielonej) od godz. 1—3 5—7.

KUPUJE

wszystkie futra, oraz surowa. 86 : 5

Ul. Piotrkowska 24, Grosman.

Dr. med. Z. Golc

choroby skórne i weneryczne
godz. przyjęć od 11—12 i pół
od 5—7 i pół w., w niedziele
i święta od 10—1-aj

UL. ANDRZEJA № 3. 648
293-1

Gabinet Rentenowaki pod kielichem

D. H. Goldberga

Łódź, Pułta 19
Przyjęć: 10—12 i 5—7.

830-10.

Drukarnia i Introligatornia H. TARKOWSKIEGO

(dawniej W. Wścieklica) 5064

w Łodzi, ul. Cegielniana Nr. 55,

wykonywa wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące, jak to: dziełowe, akcydensowe, tabelaryczne, sprawozdania, książki, blankiety dla fabryk, banków, tow. wzaj. kredytu, przedsiębiorstw przewozowych i biur rządowych. Zarządzający Stefan Nykiel

W dniu 24 b. m. otworzyłem w Łodzi, przy ul. Kilińskiego l. 118 róg Główniej księgarnię

p. f. „Księgarnia Polska”

oraz sprzedaż materiałów piśmiennych.

Polecam: podręczniki szkolne, zeszyta, przybory szkolne i t. p. po cenach niskich.

Sprzedaję znaczków skarbowych i pocztowych po cenach nominalnych.

Prenumerata pism.

Z poważaniem

W. Ciarciara

SWIERZBĘ leczy SKABIODERMA MOTOR.

Balnołecznice Towarzystwa Wzajemnego Kredytu
Złotowska № 56,

załatwia wszelkie czynności, wchodzące w zakres towarzystwa, jako to: przyjmuje weksle do dyskonta i na inkasę, jak również i wkłady pieniężne na oszczędność i t. p. w rublach i markach. 58n3

SALMET - MOTOR

(Balsam methyl) Salicylicy compa
stosuje się z doskonałym skutkiem przy Reumatyzmie, Artretyzmie, Nerwobólach i t. p. Sprzedawca we wszystkich aptekach. 5541 5

DRZEWO

budowlane, stolarskie i opłowe, mechanicznie rozdzielane sprzedaje hurtowo i detalicznie Przemysł Drzewny „PIŁA” Pańska 90. 2969n

Płocharz Zawodowiec

zarówno umiejący prowadzić dział nielini i wszelkich innych tkackich przyborów, oraz znajomości w rajgarni, poszukuje posady. Oferty proszę składać w „Rozwoju” pod Płocharz. 293-1